

ANNA MAKOWSKA

1. [Dane osobiste:]

Ochotniczka Anna Makowska, ur. 17 czerwca 1915 r. w Wołoszynie, pow. Brześć nad Bugiem, zawód siostra [pielęgniarka], wdowa; pluton sztabowy Pomocniczej Służby Kobiet, Dowództwo Etapów A.

2. [Data i okoliczności zaareztowania:]

Zostałam aresztowana 5 kwietnia 1940 roku. Całą zimę byłam prześladowana przez władze sowieckie, zmieniałam często miejsce zamieszkania. Gdy groziło mi aresztowanie, postanowiłam przejść granicę wraz z panami Kazimierzem Baja i podporucznikiem Melechiem. Zostaliśmy oddani w ręce NKWD przez Józefa Kaczorka, który mieszkał w kolonii Czyżewicze, pow. Brześć nad Bugiem.

3. [Nazwa obozu, więzienia, miejsca przymusowych prac:]

Siedziałam w więzieniu w Brześciu, następnie zostałam wywieziona do obozu pracy w nowosybirskiej *obłasti*, stacja Jaja.

4. [Opis obozu, więzienia:]

W więzieniu co drugi dzień brano wszystko na śledztwo, przy tym operując najordynarniejszymi słowami, bijąc i maltretując w okrutny sposób. Przykładali broń do skroni i wsadzali do brudnych i mokrych karców w bieliźnie. Co drugi dzień podawano kubek wody i 200 gramów chleba. W celi prycze i podłoga były pokryte grubą warstwą robactwa. W celi siedziało 150 osób i na tę liczbę ludzi raz na miesiąc łaźnia. Gdy chcieliśmy pracować w łaźni, wyzywano nas i wsadzano do karceru.

5. [Skład więźniów, jeńców, zesłańców:]

W obozie pracy na liczbę czterech tysięcy było czterystu Polaków.

6. [Życie w obozie, więzieniu:]

W obozie przymusowa praca, za wyrobioną normę 800 gramów chleba, a za niewyrobioną – 200 gramów chleba i karcer.

7. [Stosunek władz NKWD do Polaków:]

Władze sowieckie przy śledztwach i przy pracy bez przerwy powtarzały nam, że więcej nie wrócimy do Polski i że zginiemy w łagrach.

8. [Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:]

Pomoc lekarska możliwa, śmiertelność duża.

9. [Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?]

Łączność z krajem była słaba.

10. [Kiedy została zwolniona i w jaki sposób dostała się do armii?]

Zostałam zwolniona 31 sierpnia 1941 roku, na podstawie podania zostałam

[brak dalszego ciągu]